

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 06-04-2021
Enhed: SPOLD og SOA
Sagsbeh.: DEPSIST
Sagsnr.: 2101545
Dok. nr.: 1635977

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 14. januar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 624 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares af sundhedsministeren. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 624:

” Vil ministeren hjælpe med at skabe indblik i følgende:

- a. Udviklingen i sengepladser på henholdsvis private og offentlige fødeafdelinger over de sidste 10 år.
- b. Antallet af ansatte jordemødre henholdsvis på offentlige og private fødeafdelinger over de seneste 10 år.
- c. Regionernes udgifter til private fødeafdelinger over de sidste 10 år.
- d. Hvor længe jordemødre i gennemsnit er ansat i offentlige fødeafdelinger over de sidste 10 år.”

Svar:

Ad a. Udviklingen i sengepladser på henholdsvis private og offentlige fødeafdelinger over de sidste 10 år.

Til besvarelse af spørgsmålet har Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Danske Regioner, som har oplyst følgende:

”Danske Regioner har været i dialog med regionerne, som i bedst muligt omfang har bidraget med data, der kan beskrive udviklingen i sengepladser på de offentlige fødeafdelinger. Det er dog ikke muligt at beskrive et samlet billede af udviklingen i sengepladser, da data for hele perioden ikke er tilgængelig. Det skyldes bl.a. ændring i datakilder og opgørelsesmetoder, ligesom ændringer i organiseringen af fødeafdelingerne udfordrer opgørelser over tid.

Opgørelsen rummer som udgangspunkt antallet af disponible sengepladser på svangre- og barselsafsnit. Fødestuer er ikke medtaget. Der kan være forskelle mellem hospitalerne, hvordan de organiserer indsatsen, herunder om der er lavet aftaler med andre afsnit om fleksibel brug af sengepladser, hvilket spiller ind på antallet af sengepladser, og hvordan det opgøres lokalt.

Nedenfor følger en opgørelse for hver region. Tallene skal læses med ovenstående forbehold.

Region Hovedstaden

En opgørelse af disponible senge på obstetriske afdelinger i Region Hovedstaden viser, at der i januar 2018 var 156 disponible sengepladser i regionen, mens der i januar 2021 var 159 sengepladser. Antallet af disponible senge har været nogenlunde stabilt fra 2018, med små udsving.

	2018	2019	2020
Hvidovre Hospital	51	51	51
Herlev Hospital	37	42	41
Nordsjællands Hospital	23	23	23
Rigshospitalet	45	40	44

Note: Det har kun været muligt at udarbejde konsistente opgørelser for tidsperioden 2018-2020, da det nuværende datagrundlag er fra Sundhedsplatformen, som blev gradvist implementeret på hospitalet i 2016-2017.

Region Sjælland

Sjællands Universitetshospital, Roskilde	Svangreafsnittet har i de sidste fem år haft fire senge. Barselsafsnittet har i de sidste fem år haft 14 senge.
Slagelse Sygehus	<p>Slagelse Sygehus har siden 2015 haft en re-allokering af sengepladser mellem svangre-, barsels- og fødeafsnit samt neonatalafdelingen. Herudover flyttede Gynækologisk Obstetrisk afdeling og tilhørende afsnit fra Næstved Sygehus til Slagelse Sygehus i 2018.</p> <p>I perioden 2010-2015 var der syv sengepladser til indlæggelse i graviditeten. Antallet af barselssenge blev beskåret fra 20 til otte i 2015.</p> <p>I forbindelse med flytningen fra Næstved til Slagelse Sygehus fik mor-barn-afsnittet rådighed over otte barselssenge som familiestuer. Graviditetsafsnittet har fire sengestuer til indlagte gravide. Der er mulighed for en intern "bufferfunktion" mellem det obstetriske afsnit, hvis der er behov for flere barselspladser.</p> <p>Re-allokeringen af sengepladser er sket ud fra et ønske om at ændre patienternes forløb til at have karakter af mere ambulante opfølgning.</p>
Holbæk Sygehus	Holbæk Sygehus har siden 2013 haft 19 obstetriske senge, som anvendes til gravide med komplikationer, obs. fødsel eller til barslende familier.
Nykøbing F Sygehus	I perioden 2015-2017 var der syv disponible sengepladser på barselsafsnittet. I forbindelse med ændring af optageområde blev der i 2018 tilføjet to barselssenge, og der er nu ni senge.

Det kan i øvrigt bemærkes, at Region Sjælland samarbejder med Roskilde Fødeklinik, som er en privat fødeklinik. Fødeklinikken har dog ingen sengepladser, da kvinderne ikke er indlagt i graviditeten eller efter fødslen.

Region Syddanmark

Tabellen nedenfor viser antallet af sengepladser i Region Syddanmark pr. marts 2021. Det har ikke været muligt at beskrive udviklingen af disponible sengepladser, da data ikke er til rådighed.

	Barselsafsnit	Svangreafsnit
Sygehus Sønderjylland	19*	6
Sydvestjysk Sygehus	8	3
OUH – Odense	28	**

OUH – Svendborg	4	**
Sygehus Lillebælt	24	5

Note: * Sygehus Sønderjylland har Familiestuer, som kan bruges fleksibelt til enten barsels eller neonatal indlæggelse. ** På OUH er modtagelses-/undersøgelsesstuerne en delmængde af barselsstuerne.

Region Midtjylland

Tabellen nedenfor indeholder oplysninger om udviklingen i antallet af disponible senge i perioden 2012-2021 på de forskellige afsnit på fødeafdelingerne i Region Midtjylland, der indgår i varetagelsen af opgaver i relation til såvel ukomplicerede som komplicerede fødsels- og barselsforløb. Det bemærkes, at antallet af fødestuer ikke indgår i nedenstående opgørelse.

Overordnet viser tabellen, at der i gennemsnit i løbet af 2012 var ca. 104 disponible senge på fødeafdelinger/barselsafsnit, mens antallet er 115 i 2021, og at antallet har været stabilt de seneste år.

Antal disponible senge (gns. over året) på fødeafdelinger/barselsafsnit i Region Midtjylland											
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
6006 - REGIONSHOSPITALET HORSSENS	6006030B-BARSEL - AFSNIT FOR MOR OG BARN - RHH	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
6006 - REGIONSHOSPITALET HORSSENS	6006030GRA - AFSNIT FOR GRAVIDE - RHH								2,34	2	2
6620 - AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL	6620331FAMILIEAFS - FAMILIEAFSNITTET - AUH						11,96	12	12	12	12
6620 - AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL	6620331Y1 - AFSNIT FOR MOR OG BARN - AUH	20	20	22,02	24	24	24	24	23,25	23	23
6620 - AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL	6620331Y2 - AFSNIT FOR GRAVIDE - AUH	28	28	11,47	5	5	5	5	5	5	5
6630 - HOSPITALSENHED MIDT	6630031FØDEGANG - FØDEGANG - RHV		20	20	19,81	0	0				
6630 - HOSPITALSENHED MIDT	6630031KVIBARAFS - AFSNIT FOR KVINDESYGDOMME OG BARSLENDE - RHV				18	18	18	17,08	17	17	17
6650 - HOSPITALSENHEDEN VEST	6650291OSHO - BARSELSAFSNIT HOLSTEBRO - HEV	9,32	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6650 - HOSPITALSENHEDEN VEST	6650292OSHE - SVANGRE- OG BARSELSAFSNIT HERNING - HEV	22,03	24,5	23	23	19	19	19	19	19	19
6650 - HOSPITALSENHEDEN VEST	6650292OSHO - BARSELSAFSNIT HOLSTEBRO - HEV		8	8	8	6	6	6	6	6	6
7005 - REGIONSHOSPITALET RANDERS	7005041FAMILIE - FAMILIEAFSNITTET - RRA	11	11	10,62	10	10	9	9	8,42	7	7
7005 - REGIONSHOSPITALET RANDERS	7005041KVIBARS - KVINDESYGDOMME OG BARSEL SENGAFSNIT - RRA							10	10	10	10

Kilde: BI-portalen, Belægning og belastning, februar 2021

Region Nordjylland

Region Nordjylland har oplyst, at der i 2021 er ni disponible senge på svangreafsnit, 29 disponible senge på barselsafsnit samt otte disponible senge på barselsafsnit til førstegangsfødsende samt ukomplicerede og let kompliceret barsel og tre disponible senge på gynækologiske afsnit.

Det har ikke været muligt at beskrive udviklingen af disponible sengepladser.”

Ad b. Antallet af ansatte jordemødre henholdsvis på offentlige og private fødeafdelinger over de seneste 10 år.

Til besvarelse af spørgsmålet har Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen.

I tabel 1 fremgår antallet af jordemødre ansat på regionale hospitaler fra 2009 til og med 2018.

I opgørelsen indgår alle jordemødre ansat på regionale hospitaler. Det er i opgørelsen ikke muligt at skelne mellem jordemødrenes forskellige arbejdsområder internt på hospitalerne, hvor jordemødrene kan varetage en række forskellige funktioner ud over fødeafdelingerne.

Tabel 1
Antal jordemødre med ansættelse på regionale hospitaler, 2009-2018.

År	Antal personer
2009	1.456
2010	1.485
2011	1.552
2012	1.606
2013	1.697
2014	1.737
2015	1.790
2016	1.831
2017	1.877
2018	1.912

Anm.: Opgørelsen vedrører faktiske personer og ikke fuldtidspersoner, hvorfor der ikke er justeret for forskellig arbejdstid ved fuldtids- og deltidsansættelse. Opgørelsen er opgjort som faktiske personer med baggrund i bevægelsesregisteret, sådan at der er det bedst muligt sammenligningsgrundlag ift. øvrige tabeller i svar på SUU alm. del. spm. 624 del b og d. I opgørelsen er jordemødre defineret via sundhedsfaglig autorisation. Bevægelsesregisteret opdateres årligt, det senest tilgængelige år var 2018 på opgørelsestidspunktet.

Kilde: Bevægelsesregisteret (pr. 26. februar 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

I tabel 2 fremgår jordemødre med ansættelse ved private fødeklionikker og andre lignende virksomhedstyper.

Det er ikke muligt specifikt at opgøre antallet af jordemødre med ansættelse på private fødeklionikker på baggrund af registeret, som ligger til grund for Sundhedsdatastyrelsens bidrag. Det er dog muligt samlet at opgøre antallet af jordemødre i private virksomheder inden for brancher, der i denne sammenhæng vedrører *praktiserende jordemødre, jordemodercentre og fødeklionikker*.

Tabel 2
Antal jordemødre beskæftigede i private virksomheder inden for brancher omhandlende *praktiserende jordemødre, jordemodercentre og fødeklionikker*¹, 2009-2018.

År	Antal personer
2009	25
2010	28
2011	26
2012	29
2013	35
2014	37
2015	32
2016	43
2017	56
2018	76

Anm.: Opgørelsen vedrører faktiske personer og ikke fuldtidspersoner, hvorfor der ikke er justeret for forskellig arbejdstid ved fuldtids- og deltidsansættelse. I opgørelsen er jordemødre defineret via sundhedsfaglig autorisation. Bevægelsesregisteret opdateres årligt, det senest tilgængelige år var 2018 på opgørelsestidspunktet.

Note 1: I tabellen indgår jordemødre med ansættelse i private virksomheder, der er registeret med branchekode *Sundhedspleje, hjemmesygepleje og jordemødre mv. (869010)*. Ifølge Danmarks Statistiks registreringsvejledning inkluderer branchekoden den kommunale hjemmesygepleje, sundhedsplejen i

relation til mindre børn, skolesundhedspleje, hjælpepersonale for tandlæger og sygeplejersker tilknyttet skoletandplejen samt praktiserende jordemødre, jordemodercentre og fødeklিনikker. I relation til jordemødres beskæftigelsesforhold i private virksomheder er det Sundhedsministeriets vurdering, at branchekoden kun, eller i altovervejende grad, vedrører praktiserende jordemødre, jordemodercentre og fødeklিনikker.

Kilde: Bevægelsesregisteret (pr. 26. februar 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

c. Regionernes udgifter til private fødeafdelinger over de sidste 10 år.

Til besvarelse af spørgsmålet har Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Danske Regioner, som har oplyst følgende:

”Region Sjælland har to private samarbejdspartnere, hhv. Hjemmefødselsordning Sjælland og Roskilde Fødeklিনик. Udgifterne til de to private samarbejdspartnere fremgår af tabellen herunder. Udgifter før 2014 kan ikke tilgås grundet skift af økonomisystem.”

	I alt	Hjemmefødsler	Private fødeklিনikker
2014	5.137.115	3.779.470	1.357.645
2015	6.283.959	4.588.684	1.695.275
2016	10.172.298	6.186.953	3.985.345
2017	12.650.306	7.720.908	4.929.398
2018	13.003.535	7.624.336	5.379.199
2019	12.097.902	7.8560.96	4.241.806
2020	14.300.252	9.141.599	5.158.652

Ad d. Hvor længe jordemødre i gennemsnit er ansat i offentlige fødeklিনikker over de sidste 10 år.

Til besvarelse af spørgsmålet har Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen og Danske Regioner.

I tabel 3 fremgår en opgørelse over jordemødre på regionale hospitaler inddelt i fem forskellige grupper efter anciennitet for hvert år i perioden fra 2009 til og med 2018. Anciennitet er defineret, som det antal år en jordemoder har været ansat på et offentligt hospital uden afbrydelser. Det er i opgørelsen ikke muligt at skelne mellem jordemødrenes forskellige arbejdsområder internt på hospitalerne.

Andelen af jordemødre i gruppen med lavest anciennitet (0-3 år) var højest i 2009 og 2010, hvor denne gruppe udgjorde omkring 40 pct. I de efterfølgende år udgør denne gruppe omkring 30 pct.

Andelen af jordemødre med mere end 12 års anciennitet udgjorde i alle årene omkring 20 pct.

Tabel 3**Andel jordemødre ansat på regionale hospitaler inddelt efter anciennitet, 2009-2018.**

År /Anciennitet	0-3 år	3-6 år	6-9 år	9-12 år	> 12 år
2009	42%	19%	11%	7%	20%
2010	40%	21%	11%	8%	20%
2011	32%	27%	13%	8%	20%
2012	29%	30%	14%	9%	19%
2013	31%	26%	14%	8%	20%
2014	29%	21%	19%	10%	20%
2015	30%	18%	22%	9%	20%
2016	31%	19%	19%	10%	21%
2017	32%	19%	15%	13%	22%
2018	32%	19%	13%	15%	21%

Anm.: Anciennitet er defineret som det antal år en jordemoder har været ansat på et offentligt hospital uden afbrydelser – et skifte fra et offentligt hospital til et andet udgør ikke en afbrydelse. Beregningerne er baseret på faktiske personer og ikke omregnede fuldtidspersoner. I opgørelsen er jordemødre defineret via sundhedsfaglig autorisation. Bevægelsesregisteret opdateres årligt, det senest tilgængelige år var 2018 på opgørelsestidspunktet.

Kilde: Bevægelsesregisteret (pr. 26. februar 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

I tabel 4 ses andelen af jordemødre med ansættelse på regionale hospitaler i årene efter afsluttet uddannelse.

Den generelle tendens for alle uddannelsesårgange er, at en høj andel af jordemødrene arbejder på regionale hospitaler efter afsluttet uddannelse, samt at andelen efterfølgende falder. Eksempelvis havde 89 pct. af jordemødrene med afsluttet uddannelse i 2013 ansættelse på et hospital to år efter. Seks år efter afsluttet uddannelse var andelen faldet til 76 pct. Dette er næsten 10 pct. point lavere end niveauet seks år efter for årgangen, som afsluttede uddannelsen i 2008.

Tabel 4**Andel af jordemødre med ansættelse på regionale hospitaler i to til ti år efter afsluttet uddannelse, opgjort efter uddannelsesårgange fra 2008 til og med 2017**

Uddannelses- årgang / Antal år efter uddannelse	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2008	89%	89%	86%	82%	85%	84%	81%	75%	72%
2009	89%	89%	89%	83%	83%	79%	78%	69%	70%
2010	85%	81%	85%	81%	79%	70%	63%	57%	.
2011	82%	87%	84%	80%	78%	74%	68%	.	.
2012	96%	93%	84%	86%	81%	80%	.	.	.
2013	89%	89%	82%	81%	76%	.	.	.	.
2014	92%	89%	83%	79%	.	.	.	.	.
2015	93%	88%	78%	.	.	.	.	.	.
2016	91%	87%	.	.	.	.	.	.	.
2017	94%	.	.	.	.	.	.	.	.

Anm.: Året for afsluttet uddannelse er defineret som året for opnået autorisation. Beregningerne er baseret på faktiske personer og er ikke omregnede fuldtidspersoner. En person indgår kun i opgørelsen de år, hvor personen er en del af arbejdsstyrken. I opgørelsen er jordemødre defineret via sundhedsfaglig autorisation. Bevægelsesregisteret opdateres årligt, det senest tilgængelige år var 2018 på opgørelsestidspunktet.

Kilde: Bevægelsesregisteret (pr. 26. februar 2021), Sundhedsdatastyrelsen.

Supplerende bemærkes det, at Danske Regioner oplyser, at de har set på den *samlede* population af jordemødre, der havde ansættelse i regionerne i oktober 2015, og foretaget en opgørelse af denne gruppes ansættelsesforhold i oktober 2020. Opgørelsen viste, at ca. 64 pct. var i den samme stilling efter fem år, ca. 10 pct. havde skiftet til en anden stilling inden for regionerne (fx som uddannelsesansvarlige jordemødre, ledende jordemødre eller kandidatstuderende), mens ca. 25 pct. havde forladt den regionale sektor i løbet af perioden.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Niels Thorning og Signe Struberga